

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXVIII. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

dem armata manu militum ea die procederet. Notavit Ioannes Vossius de vitis sermonum lib. 4. cap. 8. & in append. Vnde in presenti forisfacta accipiuntur pro delictis.

d. Fuerint deprehensi.) Quo casu clerici in minoribus ordinibus constituti non sunt per Ecclesiam defendendi, ut probavi in cap. 8.

CAPUT XXVIII.

a Idem.

SVper specula. Et infra: Sanè licet sancta Ecclesia legum secularium non respuat famulatum, quæ satis aequitatis, & iustitiæ vestigia imitantur: quia tamen in Francia, & nonnullis provinciis laici Romanorum Imperatorum legibus non utuntur, & occurrunt rarè ecclesiasticæ causæ tales, quæ non possint statutis canonicis expediri, ut plenius sacra paginæ insistatur, & discipuli Elisei liberius juxta fluentia plenissima resideant ad columbæ, dum in januis scalas non invenerint, ad quas divaricare valeant pedes suos: firmiter d. interdicimus, ne Parisiis, & in civitatibus, seu aliis locis vicinis quisquam docere, vel audire jus civile præsumat: & qui contra fecerit, non solum à causarum patrocinii interim excludatur, verum etiam per Episcopum loci, appellatione postposita, excommunicationis vinculo innodetur.

NOTÆ.

1. a Idem.) Ita etiam legitur in quinta compilatione, sub hoc tit. cap. 3. in cuius scholiis refert Cironius in vulgata editione legi, Capitulo Parisiensi, & ceteris Prælatiis Parisiis constitutis. Vnde cognoscitur ita etiam legendum esse in cap. super specula, ne clerici, vel monachi, ubi extat alia pars huius constitutionis. Non tamen assentio perdocto viro Innocentio Cironio, qui in eo textu affirmavit, etiam ad hanc constitutionem spectare textum in cap. super specula, de magistris; nam constitutio illa missa est Patriarchæ Antiocheno, & ejus suffraganeis; unde non potest textus hic referri ad illam constitutionem. Deinde quia in presenti & in dict. cap. super, ne clerici, vel monachi, specialiter agitur de studio legali in Academia Parisiensi in hibendo, & ne jus Cæsareum in ea profiteretur, ac doceretur, ex ratione in presenti textu assignata, & alia, quam adduxi in dict. cap. super specula. Unde etiam deducitur constitutionem hanc localem esse, videlicet pro Academia Parisiensi: quod novum non est in jure, ut patet ex dict. cap. quod clericis, de foro compet. cap. 1. de locato, l. 1. §. ult. ff. de censib. notavit Anguianus lib. 2. de legibus, cap. 3. num. 104.

b Famulatum.) Ut probavi in cap. 1. de novi oper. nunt.

2. c Non utuntur.) Jus civile Romanorum plerumque prohibitum in iudiciis, tam apud Gallos, quam apud Hispanos legimus: primis enim temporibus certum est, Gallos jure Romanorum usos fuisse; unde Agathias de rebus Justin. ait, Francos Romanas leges in contractibus & matrimoniiis servare: & constat ex Capitularibus Caroli Calvi apud Pisas cap. 34. ibi: *Salva constitutione legis Romane in eis, qui secundum illam vivunt.* Ex Concil. Turon. can. 20. ibi: *Quia etiam lex Romana constituit, ut quicumque Deo sacratam virginem, vel viduam sortasse rapuerit, si postea eis de conjunctione convenerit, capitis sententiâ seriantur.* Quæ est lex 1. Cod. Theod. de rapto virgin. Postea tamen Carolus Magnus statuit lib. 6. cap. 269. ita: *Prohibemus ad negotiorum discussionem, usum legum* D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

Romanarum, quæ quamvis eloquiis polleant, tamen difficultatibus hærent. Idem postea firmavit Lotharius lib. 3. legum Longob. cap. 37. Apud Wisigoth. etiam idem cautum fuit in l. 9. & 10. tit. 1. lib. 2. ibi: *Alienis legibus ad exercitium utilitatis imbui, & permittimus & optamus; ad negotiorum vero discussionem & resultamus, & prohibemus: quamvis enim eloquiis polleant, difficultatibus hærent, unde nolumus, sive Romanis legibus, sive aliis constitutionibus à modo amplius convexari.* Prosequitur juris Romani naufragium & restitutionem apud Francos, & Gothos Cironius in presenti, & lib. 5. obs. cap. 4. & 5. Apud nos expressè cautum est, ne in iudiciis leges civiles ad causarum decisionem expendantur, l. 1. §. tit. 1. partit. 1. l. 6. tit. 4. partit. 3. ibi: *Por las leyes de este libro, y no por otras.* Et l. 1. Tauri docuerunt Gregorius Lopez, & Burgos de Paz, & Gomez in eisdem legibus. P. Suarez de legibus lib. 3. c. 8. Osualdus ad Donel. lib. 1. cap. 16. litera E. Unde rectè Honorius III. in presenti refert, leges Romanorum apud Francos in usu non esse.

d interdicimus.) Quam juris civilis professionem Pontificem in presenti prohibere potuisset, ait Cironius hic, quia Academiae sunt ecclesiasticæ; & ideo in eis plenam dispositionem Pontifex habet. Sed contrarium, immò Academias à Principibus secularibus constructas, & à Pontifice confirmatas, pro secularibus haberi, latè probarunt D. Alphonsus de Escobar collega noster in tract. de Pontific. jurisdic. cap. 21. Pater Mendo de jure academico, quest. 8. & ipsam Academiam Parisiensem mixtam esse, secularem, & ecclesiasticam, probat Chopinus de Domino Regis Francie, lib. 3. tit. 27. num. 3. Quare alia validiori ratione credo Honorium III. potuisse in Academia Parisiensi prohibere studium juris civilis, videlicet, quia cum ob ejus professionem negligeretur, & omitteretur sacre Theologiæ studium, ut retuli in cap. 5. ne clerici vel monachi; ideo juxta potestatem, quam habet in temporalibus in ordine ad supernaturalia, ut facilius floreret studium sacre Theologiæ, rectè potuit Honorius pro tunc interdicere juris Cæsarei professionem.